УДК 342.9
DOI: 10.33663/1563-3349-2026-99-119
ISSN 1563-3349

Л. Є. КИСІЛЬ

НОРМАТИВНІ ПІДСТАВИ ТРАНСФОРМАЦІЇ АДМІНІСТАТИВНОЇ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Охарактеризовано нормативні підстави трансформації адміністративної правосуб'єктності органів виконавчої влади в умовах правового режиму воєнного стану – на конституційному, законодавчому та підзаконному рівнях. Доведено, що Конституція України не тільки містить чіткі правові підстави для запровадження воєнного стану, а й виступає своєрідним гарантом правової тяглості адміністративної правосуб'єктності органів виконавчої влади. Обгрунтовано, що Закон України «Про правовий режим воєнного стану» зумовлює якісну зміну змісту адміністративної правосуб'єктності органів виконавчої влади, яка починає реалізовуватися в умовах пріоритету публічних інтересів безпекового характеру, при можливості широкого використання адміністративної дискреції, за якої здатність здійснювати державно – владні повноваження в умовах нормативної неповноти стає її невід'ємною ознакою. Зроблено висновок про те, що підзаконні акти забезпечують інституційну взаємодію органів виконавчої влади з військовими адміністраціями, органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами публічної влади, що призводить до перерозподілу та тимчасового «переплетення» адміністративної правосуб'єктності означених суб'єктів, коли окремі повноваження органів виконавчої влади реалізуються в координаційному або спільному режимі.

Ключові слова: *адміністративна правосуб'єктність, органи виконавчої влади, правовий режим воєнного стану, трансформація адміністративної правосуб'єктності, центральні органи виконавчої влади, місцеві органи виконавчої влади, військові адміністрації.*

Kysil Ludmyla. **Normative grounds for the transformation of the administrative legal personality of the executive authorities of Ukraine under the legal regime of martial law**

The article describes the regulatory bases for the transformation of the administrative legal personality of executive bodies under the legal regime of

---

© *КИСІЛЬ Людмила Євгенівна* – кандидат юридичних наук, доцент, старший науковий співробітник, старший науковий співробітник Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України; ORCID: 0000-0001-7986-0967

martial law – at the constitutional, legislative and regulatory levels. It has been proven that the Constitution of Ukraine not only contains clear legal grounds for the introduction of martial law, but also acts as a kind of guarantor of the legal continuity of the administrative legal personality of executive bodies. It is substantiated that the Law of Ukraine «On the Legal Regime of Martial Law» entails a qualitative change in the content of the administrative legal personality of executive bodies, which begins to be implemented in conditions of priority of public interests of a security nature, with the possibility of wide use of administrative discretion, in which the ability to exercise state and governmental powers in conditions of regulatory incompleteness becomes its integral feature. t is concluded that subordinate legislation ensures institutional interaction of executive bodies with military administrations, local governments and other public authorities, which leads to the redistribution and temporary «intertwining» of the administrative legal personality of the aforementioned entities, when individual powers of executive bodies are exercised in a coordinated or joint mode.

Key words: *administrative legal personality, executive bodies, legal regime of martial law, transformation of administrative legal personality, Cabinet of Ministers of Ukraine, central executive bodies, local executive bodies, military administrations.*

Незважаючи на тривалу розробку у науці адміністративного права проблематики правосуб'єктності суб'єктів адміністративного права, доктринальні підходи до розуміння адміністративної правосуб'єктності органів виконавчої влади залишаються фрагментарними та методологічно неоднорідними. При цьому адміністративна правосуб'єктність органів виконавчої влади традиційно трактується як юридично закріплена здатність цих органів бути носіями державно – владних повноважень, реалізовувати їх у межах законодавчо визначеної компетенції та підлягати відповідальності за результати управлінської діяльності. Вона охоплює сукупність правоздатності та дієздатності і знаходить своє вираження у компетенції органів виконавчої влади, що реалізується ними у сфері публічного адміністрування.

Правовий режим воєнного стану передбачає зміну умов реалізації публічної влади з метою забезпечення оборони держави та національної безпеки, що впливає і на зміст адміністративної правосуб'єктності органів виконавчої влади. Зважаючи на той факт, що адміністративна правосуб'єктність органів виконавчої влади України є нормативно визначеною, насамперед на конституційному [1] і законодавчому [2] рівнях, з огляду на вимоги принципу юридич-

ної визначеності як складового елемента принципу верховенства права, в умовах правового режиму воєнного стану актуалізуються наукові дослідження нормативних підстав її трансформації.

Стан дослідження проблеми. Окремі аспекти адміністративної правосуб'єктності розглядалися у працях В. Авер'янова, О. Андрійко, Ю. Битяка [3], В. Бортник [4], В. Галунька [5], О. Кузьменко [6], П. Лютікова [7], Т. Мацелик [8], Р. Мельника [9], В. Колпакова [10], С. Стеценка [11], О.Зубрицької [12], Т. Коломоєць [13], Л. Кисіль [14], Л. Біла-Тіунової [15], Ю. Дем'янчука [16], М. Джафарової [17], М. Костіва [18], Б. Мельниченко [19], А. Пасічника [20] та ін. Віддаючи належне проведеним науковим пошукам, слід визнати, що на сьогодні відсутні комплексні дослідження нормативних підстав трансформації адміністративної правосуб'єктності органів виконавчої влади в умовах правового режиму воєнного стану.

Мета дослідження – на підставі аналізу вітчизняного законодавства дослідити нормативні підстави трансформації адміністративної правосуб'єктності органів виконавчої влади України в умовах правового режиму воєнного стану.

Виклад основного матеріалу. Зупинимося детальніше на особливостях трансформації адміністративної правосуб'єктності органів виконавчої влади України різних ієрархічних рівнів в умовах війни. Зокрема, у мирний час правосуб'єктність *Кабінету Міністрів України* (далі – КМУ) проявляється головним чином через нормативно-регуляторну та організаційно-розпорядчу діяльність у межах компетенції, визначеної ст. 116 та 117 Конституції України, ст. 19-26 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» [21] (далі – Закон № 794-VII). В умовах правового режиму воєнного стану, з огляду на зміст ч. 2 ст. 9 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» (далі – Закон № 389-VIII), правосуб'єктність КМУ не лише зберігається, а й трансформується, оскільки Уряд виступає не лише як орган виконавчої влади, що реалізує закони, а й як інституційний модератор публічного управління, що забезпечує адаптацію всієї системи виконавчої влади, правозастосування до динамічної воєнної реальності, приймає рішення, які не можуть бути заздалегідь передбачені законом. При цьому завдання Уряду значно розширюються. Зокрема, згідно із ст. 12-1 Закону № 389-VIII КМУ в разі введення воєнного стану

в Україні або окремих її місцевостях він не лише працює відповідно до Регламенту КМУ, а й розробляє та вводить в дію оперативні Плани запровадження та забезпечення заходів правового режиму воєнного стану в окремих місцевостях України з урахуванням загроз та особливостей конкретної ситуації, яка склалася, що прямо впливають на функціонування державного механізму; забезпечує організацію та здійснення керівництва центральними та іншими органами виконавчої влади. Відтак, можна стверджувати *про домінування у змісті адміністративної правосуб'єктності Уряду в умовах війни кризово-управлінських функцій.*

Не менш важливою складовою адміністративної правосуб'єктності КМУ в умовах війни є законодавче визначення *координаційно-інтегративних повноважень,* які проявляються у спрямуванні й координації роботи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, які забезпечують проведення державної політики у відповідних сферах суспільного життя, виконання Конституції та законів України, актів Президента України, додержання прав і свобод людини та громадянина (ч. 1 ст. 21 Закону № 794-VII); спрямуванні й координації діяльності Ради Міністрів Автономної Республіки Крим щодо виконання Конституції та законів України, актів Президента України і актів КМУ на території Автономної Республіки Крим (ч. 1 ст. 22 Закону № 794-VII); спрямуванні і координації діяльності місцевих державних адміністрацій щодо виконання Конституції та законів України, актів Президента України, актів КМУ, органів виконавчої влади вищого рівня, здійснення на відповідній території інших наданих місцевим державним адміністраціям повноважень (ч. 1 ст. 23 Закону № 794-VII); спрямуванні, координації та контролю за діяльністю обласних військових адміністрацій, районних військових адміністрацій з усіх питань у межах своїх повноважень, окрім питань забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку, захисту критичної інфраструктури, здійснення заходів правового режиму воєнного стану (ч. 7 ст. 4 Закону № 389-VIII). Це створює двовимірну вертикальну координацію – Уряд діє через ієрархічну структуру виконавчої влади, включно з центральними органами, а також у співпраці з військовими адміністраціями, що мають тимчасовий статус.

Ще однією особливістю адміністративної правосуб'єктності Уряду в умовах війни є *концентрація значного обсягу дискрецій-*

них повноважень, які у доктрині адміністративного права визначаються переважно як надана законом можливість суб'єкта публічної влади обирати один із кількох юридично допустимих варіантів управлінського рішення або визначати спосіб чи міру реалізації повноваження відповідно до закону та мети, з якою це повноваження надано [22]. Як слушно зазначають І. Бойко і О. Соловйова, найбільш широко адміністративна дискреція проявляється:

а) у можливості реалізації «установчої» функції КМУ згідно із ч. 1-3 ст. 5 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» (далі - Закон № 3166-VI), зміст яких деталізований Порядком здійснення заходів, пов'язаних з утворенням, реорганізацією або ліквідацією міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, затвердженим постановою КМУ України від 20 жовтня 2011 р. №1074[23]. Відповідно до означених правових приписів міністерства та інші центральні органи виконавчої влади утворюються, реорганізуються або ліквідуються КМУ за поданням Прем'єр - міністра України, яке вноситься на підставі пропозиції члена КМУ. Така пропозиція вноситься з огляду на пріоритети діяльності Уряду, необхідність забезпечувати здійснення повноважень органів виконавчої влади і не допускати дублювання повноважень, має містити обгрунтування доцільності утворення, реорганізації чи ліквідації органу та відповідні фінансово-економічні розрахунки. Втім, на жаль, на практиці навіть в умовах війни на ухвалення рішення щодо цього питання досить часто впливають політичні мотиви, що зумовлює часті структурно- організаційні зміни у системі центральних органів виконавчої влади. З іншого боку, акти застосування норм права, які стосуються створення або припинення органу виконавчої влади, не віднесені до предметів регулювання законів України «Про правотворчу діяльність» [24] та «Про публічні консультації» [25]. Як наслідок, рішення КМУ щодо організаційно – структурних змін у системі виконавчої влади не вимагають оцінки впливу на суспільні відносини чи проведення публічних консультацій із заінтересованими органами;

б) коли законодавчим актом адміністративна дискреція закріплюється через формулювання *«забезпечує», «організовує», «розробляє»* тощо і тут важлива мета, для досягнення якої це повноваження надано. До прикладу, у ч. 1 ст. 20 Закону № 794-VII вказується, що КМУ *у сфері національної безпеки та обороноздат-*

ності: розробляє та *затверджує* державні програми з цих питань зміцнення національної безпеки України; вживає заходів щодо *забезпечення* обороноздатності України, оснащення Збройних Сил України та інших утворених відповідно до закону військових формувань; *забезпечує* соціальні й правові гарантії військовослужбовцям, особам, звільненим з військової служби, та членам їхніх сімей; *забезпечує* здійснення заходів із запобігання загрозам безпеці критичної інфраструктури та забезпечення безпеки критичної інфраструктури; *забезпечує* планування відновлення функціонування критичної інфраструктури у випадках надзвичайних ситуацій, яким не можна запобігти; *забезпечує* стійкість критичної інфраструктури до ідентифікованих загроз і небезпек та ін.;

в) закріплення повноваження на прийняття підзаконного нормативно-правового акту та визначення його змісту [26]. В умовах війни такі підзаконні акти (постанови, розпорядження), прийняті в оперативному форматі, спрямовані на негайне реагування на кризові виклики – організація мобілізації, забезпечення обороноздатності, регулювання енергетичного ресурсу, соціального забезпечення, надзвичайних ситуацій тощо. Зокрема, згідно із ст. 8 Закону № 389-VIII КМУ затверджує Порядок віднесення об'єктів до критичної інфраструктури [27]; Перелік секторів критичної інфраструктури [28]; Методику категоризації об'єктів критичної інфраструктури [29]; Порядок ведення Реєстру об'єктів критичної інфраструктури, включення таких об'єктів до Реєстру, доступу та надання інформації з нього [30]; Національний план захисту та забезпечення безпеки та стійкості критичної інфраструктури [31]; Порядок залучення працездатних осіб в умовах воєнного стану до суспільно корисних робіт [32]; Порядок здійснення заходів під час запровадження комендантської години та встановлення спеціального режиму світломаскування в окремих місцевостях, де введено воєнний стан [33]; Порядок встановлення особливого режиму в'їзду і виїзду, обмеження свободи пересування громадян, іноземців та осіб без громадянства, а також руху транспортних засобів в Україні або в окремих її місцевостях, де введено воєнний стан [34]; Порядок перевірки документів у осіб, огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян під час забезпечення заходів правового режиму воєнного стану [35]; Порядок заборони торгівлі зброєю, сильнодіючими хімічни-

ми і отруйними речовинами в умовах правового режиму воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях [36]; Перелік лікарських засобів, які мають у своєму складі наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори, інші сильнодіючі речовини, щодо яких може встановлюватись особливий режим у сфері виробництва та реалізації під час запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану [37]; Положення про військово-транспортний обов'язок [38]; Порядок проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій [39], Типове положення про координаційний штаб з проведення евакуаційних заходів та ефективного реагування на масове переміщення населення [40]; Порядок нормованого забезпечення населення основними продовольчими і непродовольчими товарами [41] та ін.

Але навіть в умовах війни дискреційні повноваження Уряду не є абсолютними, вони обмежені ст. 19 Конституції України, строками дії правового режиму воєнного стану, метою забезпечення безпеки і оборони, судовим і парламентським контролем. Це дає змогу уникнути підміни дискреції свавіллям і зберігає публічно – правову природу діяльності КМУ.

Трансформація адміністративної правосуб'єктності центральних органів виконавчої влади (далі – ЦОВВ) в умовах воєнного стану має диференційований характер і значною мірою залежить від функціонального призначення відповідного органу (міністерства, служби, інспекції, агентства, центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом). Водночас для всієї системи центральних органів виконавчої влади характерним, зважаючи на припис ст. 9, 12-1 Закону № 389-VIII, є *зміщення акценту з регуляторної на виконавчо-оперативну складову правосуб'єктності,* що обумовлено необхідністю концентрації управлінських зусиль на виконанні безпекових, оборонних, мобілізаційних та стабілізаційних завдань. Як наслідок, ЦОВВ зменшують обсяг власної нормотворчої ініціативи стратегічного характеру, зосереджуються на реалізації оперативних рішень Уряду, військового командування та планів заходів правового режиму воєнного стану.

По-друге, зважаючи на припис ст. 9 Закону № 389-VIII, який допускає встановлення особливого порядку діяльності органів державної влади, *ЦОВВ спрощують процедури прийняття управлінських рішень*, спрямованих на негайне виконання завдань оборони,

мобілізації, цивільного захисту, надаючи пріоритет швидкості та оперативності реагування. Зокрема, спрощуються процедури внутрішньо-організаційного управління (до прикладу, делегуються повноваження керівникам структурних підрозділів без внесення змін до положення про орган), процедури реалізації політики у сферах оборони, логістики, гуманітарної допомоги, енергетичної безпеки, якщо це прямо або опосередковано пов'язано із забезпеченням обороноздатності чи життєдіяльності населення; припиняються заходи державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду. Так, згідно з постановою КМУ від 13 березня 2022 р. № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану» під час дії воєнного стану діє мораторій на проведення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю). Але є винятки: протягом періоду воєнного стану здійснення позапланових заходів державного нагляду (контролю) юридичних та фізичних осіб на підставі рішень ЦОВВ, що забезпечують формування державної політики у відповідних сферах, дозволяється, якщо існують загрози, що має негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави, а також для виконання міжнародних зобов'язань України. [42].

Поряд із цим, адміністративна правосуб'єктність ЦОВВ у відносинах з приватними особами щодо реалізації належних їм прав, свобод, законних інтересів/виконання обов'язків реалізується навіть в умовах війни не у спрощеному порядку, а з дотриманням Закону України «Про адміністративну процедуру» (далі - ЗАП) [43], що набув чинності 15 грудня 2023 р. Впровадження ЗАП є важливою складовою реформи державного управління в Україні, одним із ключових інструментів виконання державою євроінтеграційних зобов'язань, що забезпечує реалізацію права на належне адміністрування, гарантоване ст. 41 Хартії основних прав Європейського Союзу. З таких позицій можна стверджувати, що право органу виконавчої влади діяти, шляхом розгляду і вирішення адміністративної справи, прийняття за результатами розгляду адміністративного акту трансформується в обов'язок здійснювати таку діяльність із дотриманням вимог ЗАП загалом, і зокрема принципів адміністративної процедури, закріплених ст. 4 ЗАП. Відтак

адміністративна процедура стає своєрідним «ядром» адміністративної правосуб'єктності органів виконавчої влади у відносинах з приватними особами, виконуючи наступні функції:

– констатуючу – визначає, як саме орган виконавчої влади може реалізовувати свої повноваження у таких відносинах. Зокрема, з моменту набрання чинності ЗАП та Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру» у відповідність до положень ЗАП було приведено 196 законів України, які визначають повноваження органів виконавчої влади з прийняття адміністративних актів у різних сферах – реєстрації, ліцензування, соціального захисту, освіти, охорони здоров'я, містобудування та ін.; 78 актів КМУ, 159 актів ЦОВВ [44];

– обмежувальну – адміністративна процедура «стримує» адміністративну дискрецію органів виконавчої влади, запобігає свавільному втручанню у права приватних осіб та забезпечує передбачуваність дій органів виконавчої влади;

– гарантійну – принципи адміністративної процедури є гарантіями реалізації прав фізичних та юридичних осіб у відносинах з органами виконавчої влади, визначених ст. 28 ЗАП: отримувати від адміністративного органу роз'яснення щодо порядку здійснення адміністративного провадження, а також щодо змісту своїх прав та обов'язків у межах адміністративного провадження, визначених законом; брати участь в адміністративному провадженні особисто або через своїх представників; ознайомлюватися з матеріалами справи (крім відомостей, що відповідно до закону віднесені до інформації з обмеженим доступом), бути заслуханими адміністративним органом із питань, що є предметом адміністративного провадження, до прийняття адміністративного акта, який може негативно вплинути на право, свободу чи законний інтерес такого учасника; отримувати та надавати документи, інші докази, що стосуються обставин справи та ін.;

– легітимаційну, оскільки формально законне рішення органу виконавчої влади може бути визнане як неправомірне, якщо воно ухвалене з порушенням принципів адміністративної процедури. Зокрема, якщо у перший рік дії ЗАП було зафіксовано близько 150 судових рішень з посиланням на ЗАП, то на сьогодні – 1718 (з них 1603, або 93,3%, рішення, прийняті судами адміністративної юрис-

дикції, 81, або 4,7%, – в порядку цивільного судочинства, 34, або 2 %, – господарськими судами). Постановляючи свої рішення, суди дедалі частіше у своїх рішеннях враховують, чи були застосовані органами виконавчої влади принципи адміністративної процедури – законність, офіційність, обгрунтованість і пропорційність [44].

По-третє, *істотно зростає роль міжвідомчої координації, яка стає самостійним елементом адміністративної правосуб'єктності ЦОВВ.* Нормативним підґрунтям цього є ст. 21 Закону № 794-VII, яка передбачає спрямування та координацію діяльності ЦОВВ, а також ст. 12-1 Закону № 389-VIII, що дозволяє КМУ визначати спеціальні механізми взаємодії органів виконавчої влади під час дії правового режиму воєнного стану. В результаті ЦОВВ активніше долучаються до діяльності міжвідомчих штабів [45], координаційних груп [46], тимчасових робочих органів [47]; можуть діяти поза межами вузької галузевої компетенції, якщо це необхідно для виконання загальнодержавних завдань. Означена координація має інтегративний характер і тимчасово ослаблює класичну модель своєрідної галузевої автономії ЦОВВ, підпорядковуючи таку необхідність логіці єдиного кризового управління.

По-четверте, трансформація адміністративної правосуб'єктності ЦОВВ в умовах війни супроводжується зростанням ризиків:

1) функціонального дублювання повноважень внаслідок досить частих реорганізацій ЦОВВ. Продемонструємо це на прикладі Міністерства національної єдності України. У грудні 2024 р. Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України (далі – Мінреінтеграції) перейменували у Міністерство національної єдності України (далі – Мінац'єдності), що супроводжувалося передачею частини повноважень Мінреінтеграції Міністерству розвитку громад та територій України та Міністерству соціальної політики України. Частина функцій залишилася без чітко визначеної відповідальності, що спричинило появу своєрідного «урядового» вакууму в сфері захисту прав внутрішньо переміщених осіб, на що звертали увагу як представники влади, так і громадянського суспільства. Крім того, визначені у Положенні про Міннац'єдності [48] питання, в яких міністерство забезпечує формування та реалізацію державної політики, не мали законодавчого визначення. Це, зокрема, стосувалося питань «національної

єдності України та спільного розвитку» та «української національної самосвідомості». З іншого боку, Законом України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження національної та громадянської ідентичності» [49] саме Міністерство молоді і спорту України було визначено як ЦОВВ, який мав забезпечувати формування і реалізацію державної політики у цій сфері.

Окрім того, діяльність Міннац'єдності була спрямована на забезпечення прав і свобод громадян України, які виїхали за кордон, і створення умов для їх повернення до України, що частково дублювало повноваження Міністерства закордонних справ України, до компетенції якого належать питання забезпечення захисту прав та інтересів громадян України за кордоном. Забезпечення формування та реалізація державної політики з питань інформаційної політики єдності України та стратегічних комунікацій (у частині повноважень з питань національної єдності України), своєю чергою, перетиналися з повноваженнями Міністерства культури і стратегічних комунікацій України. Та й загалом аналіз Положення про Міннац'єдності дозволяє стверджувати, що це Міністерство мало обмежену самостійність у реалізації низки своїх повноважень: наприклад, воно разом із Міністерством освіти і науки України мало сприяти здобуттю освіти особами, які виїхали за кордон, а разом з Міністерством закордонних справ України – взаємодіяти з організаціями та медіа з метою забезпечення інтересів осіб, які виїхали за кордон. Врешті- решт усі означені причини призвели до того, що КМУ своєю постановою від 21 липня 2025 р. № 904 «Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» [50] реорганізував Міннац'єдності шляхом приєднання до Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України.

Ще один приклад дублювання повноважень між ЦОВВ проілюструємо на прикладі Державного агентства з питань кіно України (далі – Держкіно). Згідно з постановою Уряду від 12 березня 2022 р. №262 «Про внесення змін до Положення про Державне агентство України з питань кіно і Положення про Міністерство культури та інформаційної політики України» [51] спрямування і координацію діяльності Держкіно було передано від Міністерства культури та інформаційної політики України до КМУ. У зв'язку з цим саме на Держкіно було покладено повноваження щодо нормативно-правового регулювання у сфері кінематографії. Відповідно

Міністерство культури та інформаційної політики втратило одну із своїх компетенцій – сферу кінематографії, яка перейшла до Держкіно. 7 лютого 2025 р. КМУ прийняв постанову №138 «Про внесення змін щодо діяльності Державного агентства з питань кіно до деяких постанов Кабінету Міністрів України» [52], згідно з якою відбувся зворотній процес – Держкіно повернулося до сфери впливу Міністерства культури та стратегічних комунікацій України, яке, своєю чергою, повернуло собі повноваження щодо забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері кінематографії, а також здійснення нормативно - правового регулювання у цій сфері. Водночас завдання щодо забезпечення формування державної політики у сфері кінематографії залишилося без змін, що призводить до дублювання повноважень із повноваженнями міністерства, якому наразі підпорядковується Держкіно [53];

2) нормативної колізійності між постановами КМУ та актами ЦОВВ. Така ситуація виникає через те, що ст. 49 Закону № 794-VII передбачає право КМУ видавати нормативно-правові акти, які є обов'язковими для виконання. Водночас ст. 15 та 23 Закону № 3166-VI закріплюють право ЦОВВ видавати накази. Як наслідок, в умовах війни виникають ситуації, коли постанова КМУ встановлює загальні правила (наприклад, порядок забезпечення, обліку, розподілу ресурсів), а накази ЦОВВ деталізують їх несинхронно або з різним обсягом обмежень. До прикладу, 13 березня 2022 р. КМУ прийняв постанову №303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану» (далі – Постанова №303), у пункті 1 якої вказується: «Припинити проведення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду на період воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» [54].

Таким чином, суб'єктам владних повноважень, за загальним правилом, заборонено проведення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду на період дії воєнного стану.

І лише за наявності загрози, що має негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави, а

також для виконання міжнародних зобов'язань України протягом періоду воєнного стану *дозволити здійснення позапланових заходів державного нагляду (контролю) на підставі рішень центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у відповідних сферах* (п. 2 Постанови № 303).

Отже, з урахуванням п. 2 Постанови № 303, що КМУ уповноважив Міністерство охорони здоров'я України (далі – МОЗ), яке згідно з п. 1 Положення забезпечує *формування і реалізує державну політику в сферах, зокрема, попередження та зниження рівня вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення,* а також забезпечення формування державної політики у сферах санітарного та епідемічного благополуччя населення [55], протягом періоду воєнного стану приймати індивідуальні акти (рішення) щодо проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю) тільки за наявності загрози, що має негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища, забезпечення безпеки держави, а також для виконання міжнародних зобов'язань України.

17 березня 2023 р. МОЗ, керуючись законами України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» [56] та «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» [57], п. 8 Положення про МОЗ, пунктом 2 Постанови № 303, прийняло наказ № 522 «Про затвердження Переліку підстав для здійснення позапланових заходів державного нагляду (контролю) у сфері законодавства про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення на період воєнного стану» (далі – Наказ № 522) [58]. П. 2 Наказу №522 обов'язок забезпечити здійснення позапланових заходів державного нагляду (контролю) у сфері законодавства про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення на період воєнного стану з підстав, визначених Переліком, затвердженим п. 1 цього Наказу, *покладається на Держпродспоживслужбу.*

Якщо звернутися до п. 8 Положення, МОЗ у межах повноважень, передбачених законом, на основі і на виконання Конституції та законів України, актів Президента України і постанов Верхов-

ної Ради України, прийнятих відповідно до Конституції та законів України, актів КМУ видає накази, організовує та контролює їх виконання.

З огляду на вищезазначене, *накази МОЗ не можуть суперечити правовим актам вищої юридичної сили,* зокрема нормативно-правовим актам КМУ, серед яких і Постанова № 303. На це безпосередньо вказує і Закон України «Про правотворчу діяльність». Зокрема, у ч. 2 ст. 19: *«в Україні встановлюється така ієрархія нормативно-правових актів:*

6) накази міністерств приймаються на основі та на виконання Конституції України та (або) законів, чинних міжнародних договорів України, постанов Верховної Ради України, указів Президента України, постанов КМУ…і є обов'язковими до виконання на території України» [59].

Однак всупереч положенням п. 2 Постанови № 303 *МОЗ прийняло не індивідуальний акт (рішення) щодо проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю) чітко визначених суб'єктів господарювання, а нормативно – правовий акт (Наказ № 522),* яким фактично скасувало мораторій на проведення планових і позапланових перевірок, встановлений Постановою № 303.

Якщо проаналізувати зміст Наказу № 522, то можна стверджувати, що порівняно із Постановою № 503 МОЗ також фактично розширило перелік підстав для здійснення позапланових заходів державного нагляду (контролю) на період дії воєнного стану, не навівши при цьому на виконання п. 2 Постанови № 303 жодних критеріїв, за якими в конкретних випадках має визначатися наявність загрози, що має негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища, забезпечення безпеки держави, а також виконання міжнародних зобов'язань України. Щодо цього Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду у своїй Постанові від 31 січня 2023 р. по справі № 540/1245/20 вказує: «43. Як вбачається зі змісту абз. 5 ч. 1 ст. 6 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», підставою для здійснення позапланових заходів є не будь-яке звернення фізичної особи, а звернення, в якому йдеться про порушення, що спричинило шкоду її правам, законним інтересам, життю чи здоров'ю, навколишньому природному середови-

щу чи безпеці держави. На доведення порушення спрямована й та частина правової норми, котра передбачає необхідність додавання документів чи їх копій, що підтверджують такі порушення (за наявності).

44. Контролюючий орган не має обов'язку щодо попередньої перевірки фактів, викладених у зверненні, однак повинен перевіряти обґрунтованість (підставність) звернення фізичної особи, а саме: чи свідчать зазначені заявником обставини про порушення, котре спричинило шкоду його правам, законним інтересам, життю чи здоров'ю, навколишньому природному середовищу чи безпеці держави.

45. Незазначення у зверненні обставин порушення прав заявника, спричинення шкоди навколишньому природному середовищу чи безпеці держави свідчить про його безпідставність і не може бути належною підставою для призначення позапланових заходів контролю» [60].

Таким чином, на виконання положень п. 2 Постанови № 303 МОЗ повинен розглядати звернення фізичних осіб про порушення, що спричинило шкоду її (їхнім) правам, законним інтересам, життю чи здоров'ю чи безпеці держави, встановлювати наявність порушення прав саме заявника, перевіряти наявність обставин чи фактів щодо загрози, що має негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави і лише після цього видавати відповідний індивідуальний акт – рішення про проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю) у сфері законодавства про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення.

Водночас покладання п. 2 Наказу № 522 на Держпродспоживслужбу обов'язку забезпечити здійснення позапланових заходів державного нагляду (контролю) у сфері законодавства про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення на період воєнного стану з підстав, визначених Переліком, дублює норми законодавства, якими Держпродспоживслужба вже наділена відповідними повноваженнями. Крім того, Держпродспоживслужба є ЦОВВ, діяльність якого спрямовується і координується КМУ, а не МОЗ

(п. 1 Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів)[61].

З огляду на все вищезазначене, Наказ № 522 суперечить Постанові КМУ № 303, яка є нормативно-правовим актом вищої юридичної сили. Правові висновки щодо того, що достатньою та належною підставою для визнання нормативно-правового акта органу державної влади або місцевого самоврядування повністю або частково протиправним та нечинним з підстави його невідповідності нормативно-правовому акту вищої юридичної сили викладені, зокрема, у постановах Верховного Суду від 28 квітня 2021 р. у справі № 640/3098/20 [62] та від 07 липня 2022 р. № 200/4397/19-а. [63].

Підсумовуючи, зазначимо, що нормативна колізійність між постановами КМУ та актами ЦОВВ призводить до того, що вказані нормативно- правові акти по-різному визначають, до прикладу, порядок реалізації одного і того ж заходу воєнного стану, і як наслідок – порушення принципу юридичної визначеності як змістовного елемента принципу верховенства права.

Намаганням вирішити цю проблему було внесення Урядом на розгляд Верховної Ради України ще у 2021 р. проєкту закону № 5469, згідно з яким передбачалося змінити порядок взаємодії щодо підготовки нормативно-правовий актів між міністерством та центральними органами виконавчої влади, які спрямовуються і координуються Урядом через відповідного міністра. Законопроєкт передбачав, що такі центральні органи виконавчої влади втрачають компетенцію розробляти та вносити на розгляд відповідного міністра нормативно-правові акти (наприклад, проєкти законів), а натомість вносять міністру пропозиції щодо забезпечення формування державної політики та за дорученням міністра забезпечують участь своїх представників у підготовці нормативно- правових актів. Це мало сприяти тому, аби лише міністерства могли займатися розробленням політики (документів політики). Крім того, законопроєкт пропонував конкретизувати сфери державної політики на напрями діяльності, за які відповідатиме Уряд, а розподіл компетенції між членами Уряду мав охопити усі сфери та напрями його діяльності. Однак у вересні 2024 р. КМУ відкликав цей законопроєкт [64] незважаючи на те, що його ухвалення залишилось

одним із нереалізованих заходів Плану реалізації Стратегії реформування державного управління на 2022-2025 роки [65];

3) розмиваннння компетенції між різними ЦОВВ у відносинах з військовими адміністраціями. У законодавчій моделі, визначеній Законом № 3166-VI, кожен ЦОВВ діє в межах чітко визначеної галузі, а міжвідомча координація здійснюється переважно через КМУ. В умовах війни, згідно із ст. 9 та 12-1 Закону № 389-VIII, ЦОВВ залучаються до виконання загальнодержавних безпекових завдань незалежно від первісної галузевої спеціалізації. Внаслідок цього межі галузевої компетенції тимчасово «розмиваються», і ЦОВВ виконують функції, які у мирний час не належали б до їхнього предмета відання.

Що стосується *військових адміністрацій,* то Закон № 389-VIII допускає передачу частини повноважень місцевих органів виконавчої влади військовим адміністраціям. Водночас ЦОВВ зберігають свої повноваження щодо реалізації державної політики на відповідних територіях. Це створює ситуацію, коли ЦОВВ формально залишаються відповідальними за реалізацію політики, а військові адміністрації фактично приймають ключові управлінські рішення, а з іншого боку - обумовлює особливе значення КМУ як суб'єкта координаційно-інтегративної правосуб'єктності, здатного забезпечити ієрархічну узгодженість рішень, єдність управлінської практики, збереження системності виконавчої влади в умовах війни.

Адміністративна правосуб'єктність місцевих органів виконавчої влади, у тому числі Уряду АРК, в умовах війни має особливо складний, багатовимірний і динамічний характер, що зумовлюється поєднанням територіального, безпекового та інституційного чинників. Адже на відміну від ЦОВВ адміністративна правосуб'єктність місцевих органів виконавчої влади безпосередньо пов'язана з реальним здійсненням влади на конкретній території, що робить її особливою вразливою до наслідків збройної агресії. Нормативними підставами такої трансформації є ст. 6,118,136 Конституції України, Закон України «Про місцеві державні адміністрації» [66] ст. 4, 9, 10 та 12-1 Закону № 389-VIII, укази Президента України про утворення військових адміністрацій, видані на підставі зазначеного закону. Аналіз означених нормативно-правових актів дозволяє стверджувати про формування *асиметричної моделі реалізації адміністративної правосуб'єктності місцевих органів виконав-*

чої влади, за якої обсяг повноважень, спосіб їх реалізації, ступінь самостійності безпосередньо залежать від безпекової ситуації на відповідній території.

Так, відповідно до ст. 4 Закону № 389-VIII «на територіях, на яких введено воєнний стан, для забезпечення дії Конституції та законів України, забезпечення разом із військовим командуванням запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, оборони, цивільного захисту, громадської безпеки і порядку, захисту критичної інфраструктури, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян можуть утворюватися тимчасові державні органи – військові адміністрації», яким передаються повноваження місцевих державних адміністрацій, делегуються функції органів місцевого самоврядування, у тому числі приймати обов'язкові до виконання рішення у межах відповідної території (ст. 15 Закону № 389-VIII). У таких умовах адміністративна правосуб'єктність місцевих органів виконавчої влади істотно обмежується за обсягом, реалізується спільно з військовими адміністраціями. Як наслідок місцеві органи виконавчої влади можуть зберігати формальний правовий статус, натомість фактичне управління здійснюється військовими адміністраціями.

Принципово важливим при цьому є те, що навіть за умов тимчасової окупації, втрати фактичного контролю над територією, неможливості реалізації внаслідок цього державно-владних повноважень адміністративна правосуб'єктність місцевих органів виконавчої влади на таких територіях не припиняється, з огляду на конституційний принцип територіальної цілісності України, закріплений ст. 1, 2, 132, 133 Конституції України, положень законодавства про правонаступництво та безперервність публічної влади (ст. 85 та 106 Конституції України). Вона набуває латентного (потенційного) характеру, що означає збереження правового статусу відповідних місцевих органів виконавчої влади за відсутності фактичної можливості реалізації повноважень, наявності правової здатності до відновлення повного обсягу компетенції після деокупації або стабілізації ситуації.

Отже, трансформація адміністративної правосуб'єктності місцевих органів виконавчої влади обумовлена правовим режимом воєнного стану і поєднує елементи централізації (посилення ролі держави і військових адміністрацій), координаційні механізми

(взаємодія з ЦОВВ), тимчасове обмеження обсягу адміністративної правосуб'єктності внаслідок реалізації повноважень сумісно з військовими адміністраціями, збереження правового статусу і латентну правосуб'єктність місцевих органів виконавчої влади на окупованих територіях, що дозволяє забезпечити інституційну спадковість публічної влади та створює передумови для відновлення повноцінного державного управління у повоєнний період. Водночас «ядром» адміністративної правосуб'єктності місцевих органів виконавчої влади у відносинах з приватними особами виступає адміністративна процедура, визначена ЗАП і приведеними у відповідність до нього Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру», постановами КМУ, наказами ЦОВВ.

Що стосується адміністративної правосуб'єктності Уряду Автономної Республіки Крим, то вона має особливу, конституційно зумовлену природу, що відрізняє його від інших місцевих органів виконавчої влади. Так, згідно із ст. 136 Конституції України виконавчу владу в АРК здійснює Рада Міністрів АРК, яка є органом виконавчої влади автономії, підконтрольна та підзвітна КМУ в межах, визначених Конституцією і законами України. Таким чином, вже на конституційному рівні адміністративна правосуб'єктність Уряду АРК має похідний та обмежений характер.

Починаючи з 2014 р. територія АРК перебуває в умовах тимчасової окупації, що істотно впливає на фактичну можливість реалізації адміністративної правосуб'єктності її органів виконавчої влади. Водночас у правовому сенсі статус АРК не змінено, її органи не ліквідовані, адміністративна правосуб'єктність Уряду АРК не припинена. Таке розуміння відповідає ст. 1 та 2 Конституції України, змісту Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» [67], який виходить з принципу збереження юрисдикції України над окупованими територіями.

В умовах війни *адміністративна правосуб'єктність Уряду АРК також трансформується,* що проявляється у наступному: по-перше, вона не реалізується у класичних адміністративно-управлінських формах, не передбачає безпосереднього управління територією, набуває інституційно-репрезентативного харак-

теру. По-друге, у системі виконавчої влади України Уряд АРК фактично трансформується з місцевого органу виконавчої влади у суб'єкта збереження правової тяглості автономного статусу Криму, елемент публічно-правової архітектури майбутньої деокупації. У цьому сенсі адміністративна правосуб'єктність Уряду АРК виконує гарантійну та символіко- правову функцію, підтверджуючи неперервність української державної влади над тимчасово окупованою територією. По-третє, на відміну від обмеженої адміністративної правосуб'єктності місцевих державних адміністрацій у зоні бойових дій, координаційної правосуб'єктності військових адміністрацій, адміністративна правосуб'єктність Уряду АРК перебуває у стані повного функціонального блокування, але не правового припинення, зберігаючи правові та інституційні засади для відновлення у повоєнний період. Відтак можна стверджувати, що адміністративна правосуб'єктність Уряду АРК є прикладом граничної трансформації адміністративної правосуб'єктності органів виконавчої влади в умовах війни.

Висновки. Особливостями адміністративної правосуб'єктності КМУ є: домінування у її змісті кризово-управлінських функцій, що нормативно закріплюється через розширення повноважень Уряду у сфері мобілізації ресурсів, координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, а також забезпечення функціонування економіки в особливому режимі; концентрація значного обсягу дискреційних повноважень, що реалізуються через оперативні рішення та акти підзаконного характеру. Адміністративна правосуб'єктність ЦОВВ в умовах війни характеризується функціональним дублюванням повноважень означених органів, нормативною колізійністю між прийнятими ними та Урядом нормативно- правовими актами, своєрідним «розмиванням» меж компетенції центральних органів виконавчої влади внаслідок пріоритетності забезпечення національної безпеки і оборони.

Трансформація адміністративної правосуб'єктності місцевих органів виконавчої влади поєднує елементи централізації (посилення ролі держави і військових адміністрацій), координаційні механізми (взаємодія з центральними органами виконавчої влади), тимчасове обмеження обсягу адміністративної правосуб'єктності внаслідок реалізації повноважень спільно з військовими адміністраціями, збереження правового статусу і латентну правосуб'єк-

тність місцевих органів виконавчої влади на окупованих територіях, що дає змогу забезпечити інституційну спадковість публічної влади та створює передумови для відновлення повноцінного державного управління у повоєнний період.

Водночас «ядром» адміністративної правосуб'єктності органів виконавчої влади у відносинах з приватними особами виступає адміністративна процедура, визначена Законом України «Про адміністративну процедуру» і приведеними у відповідність до нього Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру» спеціальними законами, постановами Уряду, наказами ЦОВВ, які стосуються прийняття адміністративних актів.

Щодо адміністративної правосуб'єктності Уряду АРК, то на сьогодні вона перебуває у стані повного функціонального блокування, але не правового припинення, зберігаючи правові та інституційні засади для відновлення у повоєнний період, і є прикладом граничної трансформації адміністративної правосуб'єктності органів виконавчої влади в умовах війни.

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text. **2.** Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 року № 389-VIII. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text. **3.** Адміністративне право України. Академічний курс: підручни : у 2 т. / В. Авер'янов, О. Андрійко, Ю. Битяк та ін. Київ: Юридична думка, 2004. Т. 1. 584 с. **4.** Бортник В. Адміністративне право України: навч. посіб. Київ: Персонал, 2012. 222 с. **5.** Адміністративне право України. Повний курс: підручник / В. Галунько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін.; за заг. ред В. Галунька, О. Правотворової. Херсон: Олді-плюс, 2021.656 с. **6.** Адміністративне право України. Повний курс: підручник / В. Галунько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко, С. Стеценко та ін. Херсон: Олді-плюс, 2018. 446 с.**7.** Лютіков П.С. Юридичні особи як суб'єкти адміністративного права: дис. … д-ра юрид. наук. Запоріжжя, 2013. 454 с. **8.** Мацелик Т. Адміністративна правосуб'єктність як онтологічна здатність особи бути суб'єктом адміністративного права. *Науковий вісник Чернівецького університету.* 2011. Вип. 597. С. 90–94. **9.** Бевзенко В., Мельник Р. Загальне адміністративне право: навч. посіб./ за заг. ред. Р.С. Мельника. Київ: Ваіте. 2014. 376 с. **10.** Колпаков В.К. Адміністративне право України: підручник / В. К. Колпаков. Київ : Юрінком Інтер, 1999. 736 с. **11.** Стеценко С. Г. Адміністративне право України: навч.посіб. Київ: Атіка, 2007. 624 с.

12. Зубрицька О. Адміністративна правоздатність як елемент правосуб'єктності індивідуальних суб'єктів адміністративного права. *Вісник Національної академії прокуратури.* 2015. № 3. С. 99-104. **13.** Коломоєць Т., П. Лютіков. Адміністративна правосуб'єктність юридичних осіб як основа їх адміністративно-правового статусу: теоретико-правовий аналіз. Право України. 2013. № 3/4. С. 385-395. **14.** Кисіль Л. Адміністративна правосуб'єктність Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій. *Держава і право.* 2024. Вип. 96. С. 65-78; Кисіль Л. Є. Адміністративна правосуб'єктність керівника та заступників керівника постійно діючого допоміжного органу, утвореного Президентом України, як різновиду національних публічних діячів. *Держава і право.* 2025. Вип. 98. С. 545-565 та ін. **15.** Біла-Тіунова Л. Р. Питання адміністративного права: навч.-метод. посіб. 2021. 46 с. **16.** Дем'янчук Ю. Концепція адміністративної процесуальної правосуб'єктності. *Правова інформатика.* 2014. №1(41). С. 96-101. **17.** Джафарова М.В. Структурні елементи адміністративної процесуальної правосуб'єктності. *Науковий вісник Херсонського державного університету.* 2016. Т. 2. Вип. 2. С. 32–35. **18.** Костів М. В. Адміністративна правосуб'єктність юридичних осіб та особливості її реалізації в адміністративно-деліктних відносинах: дис. ... к.ю.нд. юрид. наук. Київ, 2005. 202 с. **19.** Мельниченко Б. Деякі питання щодо адміністративної правосуб'єктності органів публічного управління у країнах Європейського Союзу. *Юридичний науковий електронний журнал.* 2021. №7. С.179-181. **20.** Пасічник А. Адміністративна правосуб'єктність юридичних осіб приватного права: монографія. Суми: Мрія.2014. 126 с. **21.** Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27 лютого 2014 року № 794-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text. **22.** Грінь А. А. Дискреційні повноваження органів виконавчої влади та їх реалізація : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.10. Київ, 2019. 256 с.; Колесник В. А. Дискреційні повноваження органів державної влади як предмет розгляду публічно-правових спорів. *Інвестиції: практика та досвід.* 2020. № 5–6. С. 141–146; Муза О. В., Нестерик М. О. Характеристика нормативних підстав застосування дискреційних повноважень. *Юридичний науковий електронний журнал.* 2024. No 6. С. 234–237: Ковбас І. В., Коваль М. В., Мороз С. С. До питання про формалізовану фіксацію в законодавстві України терміну «дискреція» як явища, що застосовується в процесі публічного адміністрування та при здійсненні судочинства. *Правові новели.* 2023. No 20. С. 244–251. **23.** Про затвердження Порядку здійснення заходів, пов'язаних з утворенням, реорганізацією або ліквідацією міністерств, інших центральних органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2011 року № 1074.URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1074-2011-%D0%BF#Text. **24.** Про правотворчу діяльність: Закон України від 24 серпня 2023 року № 3354-IX.URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#Text. **25.** Про публічні консультації: Закон України від 20 червня 2024 року № 3841-IX. **26.** Бойко І., Соловйова О.

Дискреція публічної адміністрації: сутність і правове регулювання. *Проблеми законності.* 2025. Вип. 170. С. 207-208. **27.** Порядок віднесення об'єктів до критичної інфраструктури: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 р. № 1109 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. № 1384). **28.** Перелік секторів критичної інфраструктури: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 р. № 1109 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 16 січня 2024 р. № 48). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1109-2020-%D0%BF#Text. **29.** Методика категоризації об'єктів критичної інфраструктури: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 р. № 1109. URL:3https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1109-2020-%D0%BF#Text. **30.** Порядок ведення Реєстру об'єктів критичної інфраструктури, включення таких об'єктів до Реєстру, доступу та надання інформації з нього: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2023 р. № 415.URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/415-2023-%D0%BF#Text. **31.** Національний план захисту та забезпечення безпеки та стійкості критичної інфраструктури: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 19.09.2023 р. № 825-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/825-2023-%D1%80#Text. **32.** Про затвердження Порядку залучення працездатних осіб до суспільно корисних робіт в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 13 липня 2011 року № 753. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/753-2011-%D0%BF#Text. **33.** Питання запровадження та здійснення деяких заходів правового режиму воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 8 липня 2020 року №573. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/573-2020-%D0%BF#Text. **34.** Про затвердження Порядку встановлення особливого режиму в'їзду і виїзду, обмеження свободи пересування громадян, іноземців та осіб без громадянства, а також руху транспортних засобів в Україні або в окремих її місцевостях, де введено воєнний стан: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1455. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1455-2021-%D0%BF#Text. **35.** Про затвердження Порядку перевірки документів в осіб, огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян під час забезпечення заходів правового режиму воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1456. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1456-2021-%D0%BF#Text. **36.** Про затвердження Порядку заборони торгівлі зброєю, сильнодіючими хімічними і отруйними речовинами в умовах правового режиму воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1457. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1457-2021-%D0%BF#Text. **37.** Про затвердження переліку лікарських засобів, які мають у своєму складі наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори, інші сильнодіючі речовини, щодо яких може встановлюватись особливий режим у сфері виробництва та реалізації під час запровадження та здійснення захо-

дів правового режиму воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 року № 128. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/128-2016-%D0%BF#Text. **38.** Про затвердження Положення про військово-транспортний обов'язок: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2000 року №1921. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1921-2000-%D0%BF#Text. **39.** Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року № 841. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/841-2013-%D0%BF#Text. **40.** Деякі питання проведення евакуаційних заходів та ефективного реагування на масове переміщення населення: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2024 року № 911. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/911-2024-%D0%BF#Text. **41.** Деякі питання забезпечення населення продовольчими товарами в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 року № 328. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/328-2022-%D0%BF#Text. **42.** Про припинення заходів державного нагляду(контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 р. № 303. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/303-2022-%D0%BF#Text. **43.** Про адміністративну процедуру: Закон України від 17 лютого 2022 року № 2073-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text. **44.** Два роки виконання Закону «Про адміністративну процедуру»: Звіт Міністерства юстиції України. URL: https://par.in.ua/information/publications/486-dva-roky-vykonannia-zakonu-pro-administratyvnu-protseduru-zvit-ministerstva-yustytsi. **45.** Типове положення про координаційний штаб з проведення евакуаційних заходів та ефективного реагування на масове переміщення населення: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2024 р. № 911. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/911-2024-%D0%BF#Text. **46.** Про утворення Координаційного штабу поводження з військовополоненими: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 257. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/257-2022-%D0%BF#Text. **47.** Про утворення Міжвідомчої робочої групи з питань організації призову військовозобов'язаних громадян на військову службу під час мобілізації та з питань розвитку спроможностей щодо рекрутингу іноземців та осіб без громадянства для проходження військової служби за контрактом: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 червня 2024 року № 707 URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/707-2024-%D0%BF#Text; Деякі питання взаємодії і координації під час посилення охорони та захисту державного кордону України: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2021 р. № 1214 URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1214-2021-%D0%BF#Text. **48.** Деякі питання діяльності Міністерства національної єдності України: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 січня 2025 р. № 113. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/113-2025-%D0%BF#n10. **49.** Про основні засади державної

політики у сфері утвердження національної та громадянської ідентичності: Закон України від 13 грудня 2022 року № 2834-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2834-20#Text. **50.** Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 13 січня 2023 р. № 29. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/29-2023-%D0%BF#Text. **51.** Про внесення змін до Положення про Державне агентство України з питань кіно і Положення про Міністерство культури та інформаційної політики України: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 березня 2022 року № 262. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/262-2022-%D0%BF#n9. **52.** Про внесення змін щодо діяльності Державного агентства з питань кіно до деяких постанов Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2025 р. № 138. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/138-2025-%D0%BF#Text. **53.** Організаційна архітектура Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади. URL: https://parlament.org.ua/analytics/arhitektura-kabinetu-ministriv-organiv-vykonavchoyi-vlady. **54.** Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 року № 303.URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/303-2022-%D0%BF#Text. **55.** Про затвердження Положення про міністерство охорони здоров'я України: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 267. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/267-2015-%D0%BF#Text. **56.** Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 5 квітня 2007 року № 877-V. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text. **57.** Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення: Закон України від 22 вересня 2005 року№ 2899-IV. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2899-15#Text. **58.** Про затвердження Переліку підстав для здійснення позапланових заходів державного нагляду (контролю) у сфері законодавства про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення на період воєнного стану: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 17 березня 2023 року № 522. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0561-23#Text. **59.** Про правотворчу діяльність: Закон України від 24 серпня 2023 року № 3354-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#Text. **60.** Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 31 січня 2023 р. по справі № 540/1245/20. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/108696350. **61.** Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів: Постанова Кабінету Міністрів України від 2 вересня 2015 р. № 667. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/667-2015-%D0%BF#Text. **62.** Постанова Верховного Суду від 28 квітня 2021 року у справі № 640/3098/20. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/96592209. **63.** Постанова Верховного

Суду від 07 липня 2022 р. № 200/4397/19-а. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/105138928. **64.** Про внесення змін до деяких законів України щодо організації діяльності Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади: проект Закону України від 5 травня 2021 року № 5469. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=71849. **65.** Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки: схвалено Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 831-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#Text. **66.** Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 року № 586-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text . **67.** Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15 квітня 2014 року № 1207-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text.

References

1. Konstytutsiia Ukrainy vid 28 chervnia 1996 roku. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text. **2.** Pro pravovyi rezhym voiennoho stanu: Zakon Ukrainy vid 12 travnia 2015 roku № 389-VIII. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text. **3.** Administratyvne pravo Ukrainy. Akademichnyi kurs: pidruchny : u 2 t. / V. Averianov, O. Andriiko, Yu. Bytiak ta in. Kyiv: Yurydychna dumka, 2004. T. 1. 584 s. **4.** Bortnyk V. Administratyvne pravo Ukrainy: navch. posib. Kyiv: Personal, 2012. 222 s. **5.** Administratyvne pravo Ukrainy. Povnyi kurs: pidruchnyk / V. Halunko, P. Dikhtiievskyi, O. Kuzmenko ta in.; za zah. red V. Halunka, O. Pravotvorovoi. Kherson: Oldi-plius, 2021.656 s. **6.** Administratyvne pravo Ukrainy. Povnyi kurs: pidruchnyk / V. Halunko, P. Dikhtiievskyi, O. Kuzmenko, S. Stetsenko ta in. Kherson: Oldi-plius, 2018. 446 s. **7.** Liutikov P. S. Yurydychni osoby yak subiekty administratyvnoho prava: dys. … d-ra yuryd. nauk. Zaporizhzhia, 2013. 454 s. **8.** Matselyk T. Administratyvna pravosubiektnist yak ontolohichna zdatnist osoby buty subiektom administratyvnoho prava. *Naukovyi visnyk Chernivetskoho universytetu.* 2011. Vyp. 597. S. 90–94. **9.** Bevzenko V., Melnyk R. Zahalne administratyvne pravo: navch. posib./ za zah. red. R.S. Melnyka. Kyiv: Vaite. 2014. 376 s. **10.** Kolpakov V. K. Administratyvne pravo Ukrainy: pidruchnyk / V.K. Kolpakov. Kyiv : Yurinkom Inter, 1999. 736 s. **11.** Stetsenko S. H. Administratyvne pravo Ukrainy: navch.posib. Kyiv: Atika, 2007. 624 s. **12.** Zubrytska O. Administratyvna pravozdatnist yak element pravosubiektnosti indyvidualnykh subiektiv administratyvnoho prava. *Visnyk Natsionalnoi akademii prokuratury.* 2015. № 3. s. 99-104. **13**. Kolomoiets T., P. Liutikov. Administratyvna pravosubiektnist yurydychnykh osib yak osnova yikh administratyvno-pravovoho statusu: teoretyko-pravovyi analiz. *Pravo Ukrainy.* 2013. № 3/4. s. 385-395. **14**. Kysil L. Administratyvna pravosubiektnist Ukrainskoho natsionalnoho ofisu intelektualnoi vlasnosti ta innovatsii. *Derzhava i pravo.* 2024. Vyp. 96. S. 65-78; Kysil L.Ie. Administratyvna pravosubiektnist

kerivnyka ta zastupnykiv kerivnyka postiino diiuchoho dopomizhnoho orhanu, utvorenoho Prezydentom Ukrainy, yak riznovydu natsionalnykh publichnykh diiachiv. *Derzhava i pravo.* 2025. Vyp. 98. S. 545-565 ta in. **15.** Bila-Tiunova L. R. Pytannia administratyvnoho prava: navch.-metod. posib. 2021. 46 s. **16.** Demianchuk Yu. Kontseptsiia administratyvnoi protsesualnoi pravosubiektnosti. *Pravova informatyka.* 2014. №1(41). S. 96-101. **17.** Dzhafarova M. V. Strukturni elementy administratyvnoi protsesualnoi pravosubiektnosti. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu.* 2016. T. 2. Vyp. 2. S. 32–35. **18.** Kostiv M. V. Administratyvna pravosubiektnist yurydychnykh osib ta osoblyvosti yii realizatsii v administratyvno-deliktnykh vidnosynakh: dys. ... k.iu.nd. yuryd. nauk. Kyiv, 2005. 202 s. **19.** Melnychenko B. Deiaki pytannia shchodo administratyvnoi pravosubiektnosti orhaniv publichnoho upravlinnia u krainakh Yevropeiskoho Soiuzu. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal.* 2021. № 7. S.179-181. **20.** Pasichnyk A. Administratyvna pravosubiektnist yurydychnykh osib pryvatnoho prava: monohrafiia. Sumy: Mriia.2014. 126 s. **21.** Pro Kabinet Ministriv Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 27 liutoho 2014 roku № 794-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text. **22.** Hrin A. A. Dyskretsiini povnovazhennia orhaniv vykonavchoi vlady ta yikh realizatsiia : dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.10. Kyiv, 2019. 256 s.; Kolesnyk V. A. Dyskretsiini povnovazhennia orhaniv derzhavnoi vlady yak predmet rozghliadu publichno-pravovykh sporiv. Investytsii: praktyka ta dosvid. 2020. No 5–6. S. 141–146; Muza O.V., Nesteryk M. O. Kharakterystyka normatyvnykh pidstav zastosuvannia dyskretsiinykh povnovazhen. Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal. 2024. No 6. S. 234–237: Kovbas I.V., Koval M. V., Moroz S. S. Do pytannia pro formalizovanu fiksatsiiu v zakonodavstvi Ukrainy terminu «dyskretsiia» yak yavyshcha, shcho zastosovuietsia v protsesi publichnoho administruvannia ta pry zdiisnenni sudochynstva. *Pravovi novely.* 2023. No 20. S. 244–251. **23.** Pro zatverdzhennia Poriadku zdiisnennia zakhodiv, poviazanykh z utvorenniam, reorhanizatsiieiu abo likvidatsiieiu ministerstv, inshykh tsentralnykh orhaniv vykonavchoi vlady: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 20 zhovtnia 2011 roku № 1074. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1074-2011-%D0%BF#Text. **24.** Pro pravotvorchu diialnist: Zakon Ukrainy vid 24 serpnia 2023 roku № 3354-IX.URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#Text. **25.** Pro publichni konsultatsii: Zakon Ukrainy vid 20 chervnia 2024 roku № 3841-IX. **26.** Boiko I., Soloviova O. Dyskretsiia publichnoi administratsii: sutnist i pravove rehuliuvannia. Problemy zakonnosti. 2025. Vyp.170. S. 207-208. **27.** Poriadok vidnesennia obiektiv do krytychnoi infrastruktury: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 9 zhovtnia 2020 r. № 1109 (v redaktsii postanovy Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 16 hrudnia 2022 r. № 1384). **28.** Perelik sektoriv krytychnoi infrastruktury: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 9 zhovtnia 2020 r. № 1109 (v redaktsii postanovy Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 16 sichnia 2024 r. № 48).URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1109-2020-%D0%BF#Text. **29.** Metodyka katehoryzatsii obiektiv

krytychnoi infrastruktury: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 9 zhovtnia 2020 r. № 1109. URL: 3https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1109-2020-%D0%BF#Text. **30.** Poriadok vedennia Reiestru obiektiv krytychnoi infrastruktury, vkliuchennia takykh obiektiv do Reiestru, dostupu ta nadannia informatsii z noho: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 28 kvitnia 2023 r. № 415.URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/415-2023-%D0%BF#Text. **31.** Natsionalnyi plan zakhystu ta zabezpechennia bezpeky ta stiikosti krytychnoi infrastruktury: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 19.09.2023 r. № 825-r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/825-2023-%D1%80#Text. **32.** Pro zatverdzhennia Poriadku zaluchennia pratsezdatnykh osib do suspilno korysnykh robit v umovakh voiennoho stanu: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 13 lypnia 2011 roku № 753. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/753-2011-%D0%BF#Text. **33.** Pytannia zaprovadzhennia ta zdiisnennia deiakykh zakhodiv pravovoho rezhymu voiennoho stanu: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 8 lypnia 2020 roku № 573. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/573-2020-%D0%BF#Text. **34.** Pro zatverdzhennia Poriadku vstanovlennia osoblyvoho rezhymu vizdu i vyizdu, obmezhennia svobody peresuvannia hromadian, inozemtsiv ta osib bez hromadianstva, a takozh rukhu transportnykh zasobiv v Ukraini abo v okremykh yii mistsevostiakh, de vvedeno voiennyi stan: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 29 hrudnia 2021 roku № 1455. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1455-2021-%D0%BF#Text. **35.** Pro zatverdzhennia Poriadku perevirky dokumentiv v osib, ohliadu rechei, transportnykh zasobiv, bahazhu ta vantazhiv, sluzhbovykh prymishchen i zhytla hromadian pid chas zabezpechennia zakhodiv pravovoho rezhymu voiennoho stanu: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 29 hrudnia 2021 roku № 1456. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1456-2021-%D0%BF#Text. **36.** Pro zatverdzhennia Poriadku zaborony torhivli zbroieiu, sylnodiiuchymy khimichnymy i otruinymy rechovynamy v umovakh pravovoho rezhymu voiennoho stanu v Ukraini abo okremykh yii mistsevostiakh: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 29 hrudnia 2021 roku № 1457. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1457-2021-%D0%BF#Text. **37.** Pro zatverdzhennia pereliku likarskykh zasobiv, yaki maiut u svoiemu skladi narkotychni zasoby, psykhotropni rechovyny ta prekursory, inshi sylnodiiuchi rechovyny, shchodo yakykh mozhe vstanovliuvatys osoblyvyi rezhym u sferi vyrobnytstva ta realizatsii pid chas zaprovadzhennia ta zdiisnennia zakhodiv pravovoho rezhymu voiennoho stanu: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 24 liutoho 2016 roku №128. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/128-2016-%D0%BF#Text. **38.** Pro zatverdzhennia Polozhennia pro viiskovo-transportnyi oboviazok: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 28 hrudnia 2000 roku №1921. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1921-2000-%D0%BF#Text. **39.** Pro zatverdzhennia Poriadku provedennia evakuatsii u razi zahrozy vynyknennia abo vynyknennia nadzvychainykh sytuatsii: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 30 zhovtnia 2013 roku № 841. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/841-

2013-%D0%BF#Text. **40.** Deiaki pytannia provedennia evakuatsiinykh zakhodiv ta efektyvnoho reahuvannia na masove peremishchennia naselennia: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 9 serpnia 2024 roku № 911. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/911-2024-%D0%BF#Text. **41.** Deiaki pytannia zabezpechennia naselennia prodovolchymy tovaramy v umovakh voiennoho stanu: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 20 bereznia 2022 roku № 328. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/328-2022-%D0%BF#Text. **42.** Pro prypynennia zakhodiv derzhavnoho nahliadu(kontroliu) i derzhavnoho rynkovoho nahliadu v umovakh voiennoho stanu: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 13 bereznia 2022 r. № 303. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/303-2022-%D0%BF#Text. **43.** Pro administratyvnu protseduru: Zakon Ukrainy vid 17 liutoho 2022 roku № 2073-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text. **44.** Dva roky vykonannia Zakonu «Pro administratyvnu protseduru»: Zvit Ministerstva yustytsii Ukrainy. URL: https://par.in.ua/information/publications/486-dva-roky-vykonannia-zakonu-pro-administratyvnu-protseduru-zvit-ministerstva-yustytsi. **45.** Typove polozhennia pro koordynatsiinyi shtab z provedennia evakuatsiinykh zakhodiv ta efektyvnoho reahuvannia na masove peremishchennia naselennia: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 9 serpnia 2024 r. № 911. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/911-2024-%D0%BF#Text. **46.** Pro utvorennia Koordynatsiinoho shtabu povodzhennia z viiskovopolonenymy: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 11 bereznia 2022 roku № 257. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/257-2022-%D0%BF#Text. **47.** Pro utvorennia Mizhvidomchoi robochoi hrupy z pytan orhanizatsii pryzovu viiskovozoboviazanykh hromadian na viiskovu sluzhbu pid chas mobilizatsii ta z pytan rozvytku spromozhnostei shchodo rekrutynhu inozemtsiv ta osib bez hromadianstva dlia prokhodzhennia viiskovoi sluzhby za kontraktom: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 18 chervnia 2024 roku №707 URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/707-2024-%D0%BF#Text; Deiaki pytannia vzaiemodii i koordynatsii pid chas posylennia okhorony ta zakhystu derzhavnoho kordonu Ukrainy: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 19 lystopada 2021 r. № 1214 URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1214-2021-%D0%BF#Text. **48.** Deiaki pytannia diialnosti Ministerstva natsionalnoi yednosti Ukrainy: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 24 sichnia 2025 r. № 113. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/113-2025-%D0%BF#n10. **49.** Pro osnovni zasady derzhavnoi polityky u sferi utverdzhennia natsionalnoi ta hromadianskoi identychnosti: Zakon Ukrainy vid 13 hrudnia 2022 roku № 2834-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2834-20#Text. **50.** Deiaki pytannia optymizatsii systemy tsentralnykh orhaniv vykonavchoi vlady: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 13 sichnia 2023 r. № 29. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/29-2023-%D0%BF#Text. **51.** Pro vnesennia zmin do Polozhennia pro Derzhavne ahentstvo Ukrainy z pytan kino i Polozhennia pro Ministerstvo kultury ta informatsiinoi polityky Ukrainy: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 12 bereznia 2022 roku № 262. URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/262-2022-%D0%BF#n9. **52.** Pro vnesennia zmin shchodo diialnosti Derzhavnoho ahentstva z pytan kino do deiakykh postanov Kabinetu Ministriv Ukrainy: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 7 liutoho 2025 r. № 138. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/138-2025-%D0%BF#Text. **53.** Orhanizatsiina arkhitektura Kabinetu Ministriv Ukrainy ta tsentralnykh orhaniv vykonavchoi vlady. URL: https://parlament.org.ua/analytics/arhitektura-kabinetu-ministriv-organiv-vykonavchoyi-vlady. **54.** Pro prypynennia zakhodiv derzhavnoho nahliadu (kontroliu) i derzhavnoho rynkovoho nahliadu v umovakh voiennoho stanu: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 13 bereznia 2022 roku №303.URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/303-2022-%D0%BF#Text. **55.** Pro zatverdzhennia Polozhennia pro ministerstvo okhorony zdorovia Ukrainy: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 25 bereznia 2015 r. № 267. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/267-2015-%D0%BF#Text. **56.** Pro osnovni zasady derzhavnoho nahliadu (kontroliu) u sferi hospodarskoi diialnosti: Zakon Ukrainy vid 5 kvitnia 2007 roku № 877-V. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text. **57.** Pro zakhody shchodo poperedzhennia ta zmenshennia vzhyvannia tiutiunovykh vyrobiv i yikh shkidlyvoho vplyvu na zdorovia naselennia: Zakon Ukrainy vid 22 veresnia 2005 roku№ 2899-IV. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2899-15#Text. **58.** Pro zatverdzhennia Pereliku pidstav dlia zdiisnennia pozaplanovykh zakhodiv derzhavnoho nahliadu (kontroliu) u sferi zakonodavstva pro zakhody shchodo poperedzhennia ta zmenshennia vzhyvannia tiutiunovykh vyrobiv ta yikh shkidlyvoho vplyvu na zdorovia naselennia na period voiennoho stanu: Nakaz Ministerstva okhorony zdorovia Ukrainy vid 17 bereznia 2023 roku №522. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0561-23#Text. **59.** Pro pravotvorchu diialnist: Zakon Ukrainy vid 24 serpnia 2023 roku № 3354-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#Text. **60.** Postanova Verkhovnoho Sudu u skladi kolehii suddiv Kasatsiinoho administratyvnoho sudu vid 31 sichnia 2023 r. po spravi № 540/1245/20. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/108696350. **61.** Polozhennia pro Derzhavnu sluzhbu Ukrainy z pytan bezpechnosti kharchovykh produktiv: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 2 veresnia 2015 r. № 667. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/667-2015-%D0%BF#Text. **62.** Postanova Verkhovnoho Sudu vid 28 kvitnia 2021 roku u spravi № 640/3098/20. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/96592209. **63.** Postanova Verkhovnoho Sudu vid 07 lypnia 2022 r. № 200/4397/19-a. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/105138928. **64.** Pro vnesennia zmin do deiakykh zakoniv Ukrainy shchodo orhanizatsii diialnosti Kabinetu Ministriv Ukrainy ta tsentralnykh orhaniv vykonavchoi vlady: proekt Zakonu Ukrainy vid 5 travnia 2021 roku № 5469. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=71849. **65.** Stratehiia reformuvannia derzhavnoho upravlinnia Ukrainy na 2022-2025 roky: skhvaleno Rozporiadzhenniam Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 21 lypnia 2021 r. № 831-r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#Text. **66.** Pro mistsevi derzhavni

administratsii: Zakon Ukrainy vid 9 kvitnia 1999 roku № 586-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text. **67.** Pro zabezpechennia prav i svobod hromadian ta pravovyi rezhym na tymchasovo okupovanii terytorii Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 15 kvitnia 2014 roku № 1207-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text.

Kysil Ludmyla. **Normative grounds for the transformation of the administrative legal personality of the executive authorities of Ukraine under the legal regime of martial law**

Based on the analysis of Ukrainian legislation, the following conclusions were formed about the normatively defined features of the transformation of the administrative legal personality of the executive authorities of Ukraine under the legal regime of martial law.

In particular, the features of the administrative legal personality of the Cabinet of Ministers of Ukraine determine the prevalence of crisis management functions in its content, which is normatively enshrined through the expansion of the Government's powers in the field of resource mobilization, coordination of the activities of central and local executive bodies, as well as ensuring the functioning of the economy in a special regime. A feature of the administrative legal personality of the Cabinet of Ministers of Ukraine is also the concentration of a significant amount of discretionary powers, which are implemented through operational decisions and subordinate acts.

The administrative legal personality of central executive bodies in wartime is characterized by functional duplication of the powers of the specified bodies, regulatory conflicts between the regulatory and legal acts adopted by them and the Government, and the blurring of the boundaries of the competence of central executive bodies due to the priority of ensuring national security and defense.

The transformation of the administrative legal personality of local executive bodies combines elements of centralization (strengthening the role of the state and military administrations), coordination mechanisms (interaction with central executive bodies), temporary limitation of the scope of administrative legal personality due to the exercise of powers jointly with military administrations, preservation of the legal status and latent legal personality of local executive bodies in the occupied territories, which allows ensuring the institutional succession of public power and creates the prerequisites for the restoration of full-fledged public administration in the post-war period.

At the same time, the «core» of the administrative legal personality of executive bodies in relations with private individuals is the administrative procedure defined by the Law of Ukraine «On Administrative Procedure» and the resolutions of the Government and orders of central executive bodies brought into line with it by the Law of Ukraine «On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine in Connection with the Adoption of the Law of Ukraine «On Administrative Procedure»».

As for the administrative legal personality of the Government of the ARC, today it is in a state of complete functional blockage, but not legal termination, preserving the legal and institutional foundations for restoration in the post-war period, and is an example of the extreme transformation of the administrative legal personality of executive bodies in wartime.

Key words: administrative legal personality, executive bodies, legal regime of martial law, transformation of administrative legal personality, Cabinet of Ministers of Ukraine, central executive bodies, local executive bodies, military administrations.

Дата першого надходження рукопису до редакції: 05.01.2026 р.
Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 24.01.2026 р.
Дата публікації: 03.03.2026 р.